

Zijn uw volken winterklaar?

foto Jeroen Vorstman

In de periode augustus tot november doet zich een wonderlijk fenomeen voor in onze bijenvolken. De grote zomerpopulatie werkbijen wordt vervangen door een kleinere winterpopulatie. Niet alle volken lukt het dit proces goed te volbrengen met het gevolg dat ze de winter niet doorkomen. De Winter-APK in november geeft u inzicht over hoe uw volken er voor staan.

Het doel van de winterbijen is het doen overleven van de koningin en haar gevolg in de koude en vrijwel bloemloze periode van november tot maart. Om de kou te kunnen trotseren moet er voldoende voer (honing) aanwezig zijn en de warmtehuishouding moet op orde zijn. Voor de warmtehuishouding (thermo-regulatie) vormen bij ons gangbare winterweer circa 5000 langlevende werkbijen de kritische ondergrens.

Zwakke wintervolken

Uit het winter-APK onderzoeksproject 2013/2014 (63 imkers met 525 volken namen hieraan deel) is gebleken dat volken die op 1 november minder dan 5 straatjes bezetten (gekenschetst door imkers als 'zwakke volken') een significant groter risico liepen op wintersterfte dan de groep volken met 5 straatjes of meer. Bij de zwakke volken stierf 1 op de 5 volken en bij de middelmatig en sterke slechts 1 op de 30. Zie voor het volledige verslag van het onderzoek: www.bijenhouders.nl/bijen-en-welzijn/winter-apk.

De Winter-APK geeft inzicht

Het is geen automatisme dat ieder sterk zomervolk een sterk winterfolk zal worden. Varroamijten en virussen kunnen de vorming van langlevende winterbijen in de weg staan. Daarom is een **winter-APK check** begin november een extra voorzorgsmaatregel om u inzicht te verschaffen in de overlevingskansen

van uw volken. Als u vervolgens de resultaten in de online enquête invult, krijgen we een landelijk beeld van de sterkte van onze winterpopulaties en de mate van overleving. Dat zal voor alle imkers nuttig zijn.

Wilt u deze controle alstublieft begin november uitvoeren? De controle is eenvoudig uit te voeren en schaadt de bijen niet. Ga uit van een weersituatie waarbij de bijen nauwelijks vliegen en enigszins geclusterd in de kast zitten. Gebruikt u dekfolie of plexiglas dan is het aantal straatjes gemakkelijk waar te nemen. Dekplanken moeten even worden opgelicht. Gebruik zo nodig een LED lamp om dieper bevolkte straatjes toch nog waar te kunnen nemen. Ieder straatje waarin zich bijen bevinden mag meegeteld worden. Noteer per kast het aantal straatjes zodanig dat u dit volgend voorjaar weer kunt terugvinden.

Verenigen in november

Bij de vorige winter-APK check was het aantal verenigde zwakke volken te klein om daar

goede conclusies aan te kunnen verbinden. Gezien het sterfterisico van zwakke volken is het toch te overwegen om deze alsnog voor het invallen van de echte winter te verenigen en hierdoor te versterken. De volken kunnen zonder voorzorgsmaatregelen bij elkaar gehangen worden. Eventueel aanwezige ramen broed hangt u naast of boven elkaar. Noteer dat u hebt verenigd! Met meer verenigde zwakke volken in het onderzoek komen we hopelijk te weten of het risico op wintersterfte werkelijk afneemt.

Enquête Winter-APK invullen

Wilt u na het straatjes tellen de online-enquête invullen? Komend voorjaar nodigen we u uit het resultaat van de uitwintering van de volken door te geven. Hoe meer deelnemers, des te betrouwbaarder de uitkomst! De enquête is te vinden op:

www.formdesk.com/NBV/winterAPK14-15.

Ben Som de Cerff en Frank Moens

Op deze foto zijn zes straatjes zichtbaar.

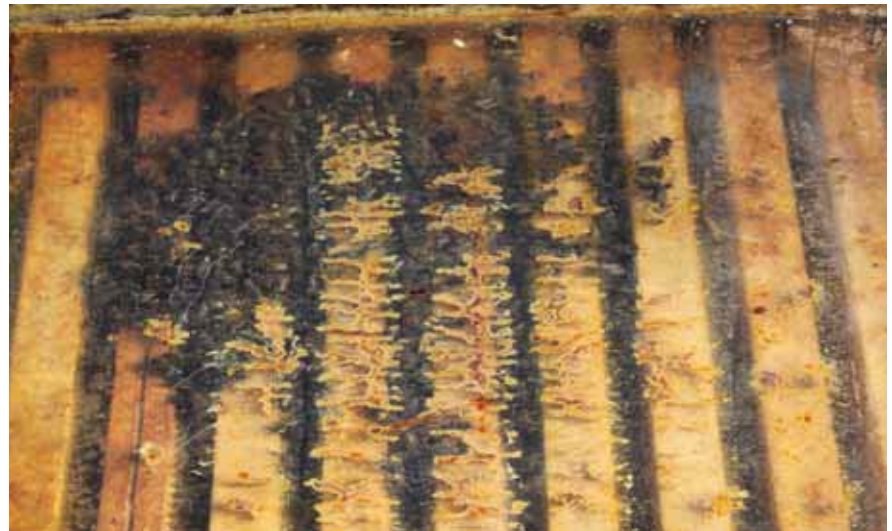

foto Ben Som de Cerff

Doe mee met de apk-check op uw wintervolken

Wintervolken vormen zich in nazomer en herfst. Controleer daarom voor de winter invalt of uw volken voldoende sterk zijn om te overleven.

Het is heel eenvoudig:

- voer de controle begin november uit;
- bekijk het volk van boven door de plastic afdeklaag of door het

- oplichten van de dekplank;
- noteer per volk het aantal bezette straatjes bijen;
- verenig eventueel de zwakke volken;
- geef de resultaten online door.

Uw deelname is van belang om de winterverliezen inzichtelijk te maken en terug te dringen!